

1/XI/1978

El llenguatge

En i amb (I)

La general identitat de pronunciació entre les preposicions en i amb és, sense dubte, la causa principal de la confusió que s'observa en l'ús escrit d'aquestes partícules o mots d'enllaç. Però importa assenyalar, tal com ja hem indicat en alguna ocasió anterior, que no és pas possible de fixar un límit precís i ben definit entre els casos en què cal usar en i aquells altres en què convé amb: la multiplicitat de relacions que pot expressar cada preposició, en alguns casos, a més de fer vacillar el més expert en l'ús de l'idioma, fa que, al capdavall, una mateixa idea o noció pugui ésser expressada, indistintament, per cadascuna d'elles. En definitiva, que en certes expressions han d'ésser considerades intercanviables.

En alguns casos ben clars i ben fixats, observem encara contínuament l'ús indegut de la preposició amb en lloc de la preposició en (cosa que és, de fet, l'error més habitual). Hem vist escrit, darrerament, «un tango amb català», «pensem amb aquella artista», «licenciat amb filosofia i lletres»... Són els errors eternals, deguts a la irremediable descurança de molts, a la poca importància que donen a la propietat del llenguatge o a la valoració excessiva que fan dels propis coneixements: en suma, a haver negligit els serveis indispensables d'un corrector expert. Expressions també ben determinades, però en l'ús de les quals és especialment fàcil de sofrir un lapsus, són anar amb compte i tenir en compte, les quals, sobretot quan són modificades per l'adverbi molt, qualsevol moment d'inatenció ens pot transformar indegudament en «anar (molt) en compte» i «tenir (molt) amb compte».

Un dels casos que se sol indicar d'ús discrepant, en català, d'aquestes preposicions, respecte al castellà, és en la introducció de les designacions de mitjans de locomoció: en català s'usa la preposició amb i en castellà la preposició en. Però no es pot pas condemnar l'ús, en la nostra llengua, de la preposició amb introduint aquestes designacions. Al Diccionari normatiu, efectivament, a l'article dedicat a aquesta preposició trobem l'exemple Anar amb bicicleta, al mot anar, els exemples Anar amb cotxe, amb barca, el primer dels quals figura també al mot cotxe. Però ciclisme i ciclista hi són definits, respectivament, Esport d'anar en bicicleta i El qui va en bicicleta.

Albert Jané